

Paulina Ucieklak-Jeż

Słowo wstępne

Prace Naukowe Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. Pragmata tes
Oikonomias 11, 7-8

2017

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Słowo wstępne

[...] οὐδὲν γὰρ ὄργανον ἄπειρον οὐδεμιᾶς ἐστὶ τέχνης οὔτε πλήθει οὔτε μεγέθει, ὁ δὲ πλοῦτος ὀργάνων πλήθός ἐστιν οἰκονομικῶν καὶ πολιτικῶν. ὅτι μὲν τοίνυν **ἔστι τις κτητικὴ κατὰ φύσιν τοῖς οἰκονόμοις καὶ τοῖς πολιτικοῖς** [...] (Aristoteles, *Polityka* 1256 b, [w:] Aristotle, *Aristotle's Politica*, ed. W.D. Ross, Oxford, Clarendon Press, 1957).

[...] żadna sztuka nie posiada środków nieograniczonych ani co do ilości, ani co do wielkości, bogactwo zaś jest obfitością środków potrzebnych dla domu i państwa. Widoczną tedy jest rzeczą, że **istnieje z natury pewna sztuka zdobywania dóbr, właściwa zarządcom domu i mężom stanu** (Arystoteles, *Polityka*, tłum. L. Piotrowicz, [w:] tegoż, *Dzieła wszystkie*, t. 1, Warszawa 2003).

Oddajemy do rąk Czytelników kolejny numer czasopisma „Prace Naukowe Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. Pragmata tes Oikonomias”, tym razem w większości poświęcony problematyce zdrowia, finansowania i organizacji opieki zdrowotnej.

Autorzy w swoich artykułach zwrócili uwagę na kluczowe kwestie nierówności w zdrowiu w zależności od społecznych determinant zdrowia, struktury wydatków na opiekę szpitalną, ambulatoryjną, długoterminową i administrację ochrony zdrowia.

W tekstach poruszono ważne problemy dotyczące potrzeb zdrowotnych, alokacji środków finansowych na opiekę zdrowotną, wpływu kwoty dochodu wolnej od podatku na sytuację finansową gospodarstw domowych, wzrostu wydatków na ochronę zdrowia, który może stać się impulsem do rozwoju prywatnego sektora opieki zdrowotnej.

Analizowano związek pomiędzy społecznymi determinantami zdrowia w odniesieniu do wszelkich niemedycewnych czynników wpływających na zdrowie, w tym wiedzę, bezpieczeństwa pracy, emisji dwutlenku węgla.

Społeczne determinanty zdrowia obejmują również takie czynniki, jak niekorzystna sytuacja społeczna oraz narażenie na ryzyko nierówności, odgrywające zasadniczą rolę przyczynową w złym stanie zdrowia. Szukano związku pomiędzy dochodem, wykształceniem mieszkańców a subiektywną oceną dostępności opieki zdrowotnej.

Co więcej, badano funkcje ubezpieczeń, ryzyko towarzyszące realizacji przez gminę inwestycji infrastruktury technicznej, jak również ryzyko zawodowe na stanowisku pracy zajmowanym przez osobę z orzeczoną niepełnosprawnością.

Wskazano metody służące ocenie efektywności podmiotów leczniczych, za najpopularniejsze uznano metody szacowania wielokryterialnej efektywności w przypadku sektora ochrony zdrowia DEA i SFA. Zwrócono również uwagę na profilaktykę zdrowia z zakresu chorób nowotworowych.

Przedstawione wyniki badań oraz poglądy mogą stać się inspiracją dla pogłębiania rozważań i analiz odnośnie do zdrowotności społeczeństwa i opieki zdrowotnej w ujęciu globalnym, regionalnym i krajowym.

Paulina Ucieklak-Jeż